

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 000692 09 Uvp
Banja Luka, 04.8.2010. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Zlatka Kulenovića kao predsjednika vijeća, Smiljane Mrše i Petra Bajića kao članova vijeća, uz sudjelovanje Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi J. V. iz B. L., Ulica..., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 06.05/II-450-78/08 od 31.10.2008. godine, tuženog Ministarstva... RS iz B. L., u predmetu povrata uplaćenog poreza, odlučujući po zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 000692 08 U od 13.2.2009. godine, u sjednici održanoj dana 04.8.2010. godine donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 000692 08 U od 13.2.2009. godine se preinačava tako da se tužba odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni akt tuženog kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja... uprave – PC B. L. broj 06/1.02/07/02/453-2951/06 od 04.9.2007. godine, kojim je kao neosnovan odbijen zahtjev tužioca za povrat uplaćenog poreza na promet nepokretnosti u iznosu od 1629,60 KM.

Nižestepeni sud nije prihvatio obrazloženje tuženog organa u smislu da je ugovor radi zajedničke izgradnje stana kojeg je tužilac dana 10.10.2005. godine zaključio sa S. M. po svom karakteru kupoprodajni ugovor na koji je tužilac obavezan platiti porez u smislu člana 15. stav 1. člana 17. i 20. stav 1. Zakona o porezima na imovinu. Obrazloženje nižestepenog suda se svodi na ocjenu da u konkretnom slučaju nije postojao prenos prava svojine, da bi se taj ugovor smatrao kupoprodajnim ugovorom, jer da se radi o izradi nove stvari, kada se na osnovu ugovora o zajedničkoj izgradnji sredstvima ugovarača izrađuje nova stvar u smislu člana 22. Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima. Nižestepeni sud nalazi da se po svojoj pravnoj prirodi navedeni ugovor jedino može kvalifikovati kao ugovor o udruživanju sredstava za izgradnju novog objekta i kao takav da ne predstavlja ugovor o kupoprodaji, pa da ne podliježe plaćanju poreza na promet u smislu člana 20. Zakona o porezima na imovinu. Dodaje da bi se taj ugovor mogao okarakterisati kao ugovor o kupoprodaji, samo pod uslovom da je vrijednost davanja od 54.320,00 KM bila data u trenutku kad je predmetni stan radi čije izgradnje su i udružena sredstva već bio izgrađen u potpunosti, ili u njegovom pretežnom dijelu podobnom za prometovanje, a

da je takav pravni stav zauzeo i Vrhovni sud Republike Srpske u svojoj presudi broj U-920/02 od 28.12.2005. godine.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude, tuženi osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede pravila postupka koja su od uticaja na rješenje stvari. Navodi da se u konkretnom slučaju ne radi o utvrđivanju karaktera predmetnog ugovora već o zahtjevu za povrat uplaćenog poreza koji je tužilac uplatio dana 19.1.2006. godine. Dodaje da je tužilac dana 18.1.2006. godine podnio nadležnom poreskom organu poresku prijavu na porez za prenos nepokretnosti i prava, navodeći kao osnov sticanja imovine ugovor broj OV-15174/5 od 14.10.2005. godine, sa iskazanom vrijednošću stana od 54.320,00 KM.; da je na osnovu podnesene poreske prijave saglasno odredbama člana 61. stav 1. Zakona o Poreskoj upravi ("Službeni glasnik RS" broj 112/06 - prečišćeni tekst i 22/08), ranije člana 60. istoimenog zakona ("Službeni glasnik RS" broj 51/01...75/06), utvrđena i evidentirana poreska obaveza poreza na promet nepokretnosti i prava i donijeto rješenje u skraćenom obliku kao pribilješka na spisu i to samo sa dispozitivom kao jedinim dijelom rješenja, te sa potpisom i pečatom; da tužilac nije iskoristio mogućnost datu u odredbama člana 43. ranije 42. Zakona o poreskoj upravi da podnese izmijenjenu poresku prijavu, niti je iskoristio mogućnost žalbe na utvrđenu poresku obavezu iskazanu rješenjem u skraćenom postupku, zabilježenom na poleđini spornog ugovora. Zbog toga se, kako se dodaje, u predmetnom postupku nije mogla raspravljati utvrđena poreska obaveza, jer da je to tužilac propustio da učini. Ističe da je nižestepeni sud zanemario da se u konkretnom slučaju radi o zahtjevu za povrat uplaćenog poreza a ne o utvrđivanju poreske obaveze. Predložio je da se pobijana presuda ukine ili preinači tako što će se tužba odbiti kao neosnovana.

Tužilac nije dao odgovor na zahtjev koji mu je sa poukom o tom pravu uručen dana 07.4.2009. godine.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Pravilno tuženi organ ukazuje da se u predmetnom upravnom postupku nije raspravljalo o utvrđivanju poreske obaveze tužiocu po osnovu navedenog ugovora, već da se radilo o odlučivanju povodom zahtjeva tužioca koji je podnio nadležnom poreskom organu dana 17. oktobra 2006. godine, za povrat uplaćenog poreza, smatrajući da je taj porez pogrešno uplatio.

Tužilac je nakon podnošenja zahtjeva za obračun poreza po osnovu navedenog ugovora podnijetog dana 30.12.2006. godine uplatio dana 18.01.2006. godine obračunati porez na osnovu rješenja poreskog organa koje je donijeto u skraćenom postupku pod brojem 4P-662/05 dana 18.01.2006. godine. Tužilac nije osporio tako utvrđenu obavezu, ali je dana 17. oktobra 2006. godine podnio zahtjev za povrat uplaćenog poreza, nalazeći da mu je taj porez pogrešno obračunat i naplaćen.

Tužilac nije izjavio žalbu protiv obračunatog i naplaćenog poreza, niti je izmijenio poresku prijavu u smislu člana 42. Zakona o porekoj upravi. Na taj način on je prihvatio i uplatio obračunati porez, pa nakon što je to rješenje donijeto u

skraćenom postupku postalo pravosnažno, on u postupku povrata uplaćenog poreza ne može osporiti tako utvrđenu obavezu, na što tuženi s pravom ukazuje. Naime, odredbama člana 201. Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni glasnik RS" broj 13/03, 87/07 i 50/10), određeno je da u stvarima manjeg značaja u kojima se udovoljava zahtjevu stranke a ne dira u javni interes ili interes drugog lica, rješenje se može sastojati samo od dispozitiva u vidu zabilješke na spisu, ako su razlozi za takvo rješenje očigledni i ako drukčije nije propisano. To rješenje se po pravilu, saopštava stranci usmeno, a pismeno joj se izdaje ako ona to zatraži. Takvo rješenje, po pravilu, ne sadrži obrazloženje, osim ako je ono po prirodi stvari potrebno i može se izdati na propisanom obrascu. Tužilac se saglasio sa poreskom obavezom i uplatio porez određen rješenjem broj 4P-662/05 od 18.1.2006. godine donijetim povodom njegovog zahtjeva (prijave), za obračun poreza, jer njenu osnovanost u zakonskom roku nije osporio. Zbog toga su njegovi navodi za poništenje osporenog akta neosnovani s obzirom da se u postupku povrata obračunatog i uplaćenog poreza ne može s uspjehom osporiti utvrđena poreska obaveza. Samim tim, razlozi koje je dao nižestepeni sud u obrazloženju pobijane presude ne mogu opravdati odluku o uvažanju tužbe i poništenju osporenog akta.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS-a, pa se zahtjev tuženog za njeno vanredno preispitivanje uvažava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, ta presuda preinačava tako da se tužba odbija kao neosnovana na osnovu odredaba člana 31. stav 1. i 2. ZUS-a jer nisu ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. ZUS-a.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Zlatko Kulenović

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić